

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatus S. Inquisitionis Hispaniarvm Qualificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 9. Vtrùm non entia sint aliqua ratione bona.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

quoduis ens sibi ipsi conueniens, & consentaneum est. Quomodo item utraque in suo conceptu reali solem essentiam importet cuiusvis entis; formaliter verò, siue prout à nobis concipitur, relatio quædam rationis sit non ficta, sed supposititia; ex dictis etiam tum q. 1. num. 8. tum maxime in loco Phari citato ibi satis est notum.

176 Vnde etiam patet, ambas huiusmodi bonitates conceptus esse ratione nostrâ, atque adeo formaliter distinctos à conceptu entis; siue ens sumatur pro essente, (vt sic dicam), idque vel essentialiter, vel essentialiter; siue pro potente esse vtrouis ex his modis, iuxta diuersas ipsius acceptiones traditas, & latè expositas à nobis in Pharo Scient. disp. 9. q. 1. & 2. Compertum est enim actum existendi, & actum essendi quidpiam, & potentias ad illos conceptus esse diuersos in mente nostrâ, atque adeo formaliter à uenitate, & à conuenientia, in quibus bonitas absoluta, & respectiua consistunt, (vt dictum est). Quoniam autem conceptus entis & est metaphysicè conexus cum conceptu boni, & illo prior aliquo modo ratione nostrâ, vt omnes communitè docent cum S. Th. 1. p. q. 5. art. 2. idcirco esse bonum, siue bonitas passio metaphysica entis dicitur esse, iuxta doctrinam vniuersalem de passionibus rerum latè à nobis datam in Pharo Scient. disp. 17. q. 18. In quibus ampliùs hic non oportet morari. Vide ista, si placet, latius disputata apud Soar. in Metaph. disp. 10. sect. 1. & 3.

177 Hæc dicta potissimum sunt de bonitate entium actualiter existentium. Sed dubitari insuper potest, verum entia item purè possibilia sint bona, & qualiter. Nullum enim ens videtur esse bonum, donec existit; quandoquidem primum, & fundamentale bonum eius existentia est.

178 Sed dicendum tamen est primò, qua ratione quodlibet ens purè possibile intra statum quiditatum præcisè suam essentiam, suasque passiones metaphysicas, & necessarias habet, siue tale de suo est quoad essentiam, & quoad passiones, iuxta doctrinam vniuersalem de statu quiditatum entium datam à nobis in Pharo Scient. disp. 10. q. 1. eadem ratione habere illud intra statum quiditatum suas bonitates transcendentales absolutam, & respectiuam, siue bonum de suo esse in se absolutè, & sibi respectuè: siquidem bonitates istæ è numero sunt metaphysicarum passionum eius, vt statuimus. Itaque, qua ratione est verum de homine purè possibili, esse eum de suo animal rationale, esse risibilem, esse admirabilem, tum esse substantiam, & esse ens, siue potens existere, &c. Ita quoque est verum de eodem, esse eum de suo pulchrum, atque adeo bonum in se, & esse conuenientem sibi, atque adeo sibi ipsi bonum. Imo bonitas existentie entis indistincta ab ipso reipsa priùs concipitur in statu quiditatum, quam in existentiâ, ex primoque mouet ad amorem, per quem ponenda est in secundo. Vnde, quòd existentia entis sit primum, & fundamentale bonum eius prout in statu existentiâ, non tollit, quòd totum ens cum ipsâ suâ existentia sibi, & in se sit bonum priùs in statu quiditatum.

179 Hinc secundo dicendum est, entia purè possibilia ijs subiectis à se distinctis esse etiam respectuè bona intra statum quiditatum, quibus existentially bona essent, si vnâ cum subiectis ipsis existerent: quia, quòd talibus subiectis sint bona, passio etiam metaphysica, & necessaria eorum est; quam proinde non possunt non habere, de suo in quocunque statu vnâ cum subiectis ipsis considerentur. Vnde etiam fit, vt subiecta eiusmodi ab ipsis suis bonis respectuè bona in se euadant absolutè etiam in statu quiditatum; quia etiam est passio metaphysica, & necessaria eorum à coniunctione cum illis euadere in se absolutè bona. Quanquam enim coniunctio istorum extremorum in statu existentiâ cuius eorum accidentaria sit, quatenus quoduis eorum, altero non existente, existere potest; at ex suppositione talis coniunctionis nec potest vnum non esse alteri respectuè bonum, nec potest hoc non euadere absolutè bonum ab illo: quia vtrumque id habet suâ naturâ prout coniuncta cum naturâ alterius: nec potest propterea non habere in quocunque statu considerentur prout coniuncta cum illo.

180 Tertiò dicendum est, ipsam entium purè possibilem possibilitatem ab eis realiter indistinctam iuxta doctrinam à nobis statutam in Pharo Scient. disp. 11. q. 1. sæpe esse quodammodo bonam actu entibus actu existentibus quatenus talibus, non quidem bonitate formali, sed quasi causatiua: quatenus scilicet ad aliquod eorum actuale bonum aliqua ratione conducit; vel tanquam terminus connexionis eius; quo pacto insententiâ multorum possibilitas effectuum conducit ad existentiam causarum, vt pote suapte essentiâ connexarum cum illâ; & in sententiâ omnium quæuis possibilitas cognita per cognitionem essentialiter veram, connexamque proinde cum illâ conducit similiter ad existentiam ipsius cognitionis; vel tanquam conditio completiua, intrinsecèque constitutiua ipsius boni actualis; quo pacto possibilitas actuum potentiam proximam ad illos entibus existentibus bonam actu, & formaliter complet, atque constituit iuxta doctrinam à me datam in Pharo Scient. disp. 8. q. 5. proposit. 5. Possit enim aliquid perse non bonum completere aliquid per se bonum, patet in morbo per se non bono animali, quo tamen posito, aliqua sunt animali per se bona, quæ sine illo talia non essent. Quomodo autem huiusmodi denominationes bonæ dicantur actuales, siue existentes actualiter, tamen si aliquid eas constituens actualiter non existat, ex doctrinâ vniuersali à me etiam traditâ in eadem Pharo disp. 9. q. 5. proposit. 7. poterit vnusquisque dignoscere.

QVÆSTIO IX.

Virum non entia sint aliqua ratione bona.

181 **N**on ens bifariam sumi potest. Primò pro non existente, siue pro negatione entis. Secundo pro non potente existere, siue pro chymæra impossibili. Chymæra autem impossibilis aut potest esse earum, quæ tantum per species alienas, atque adeo non in se, sed in alieno substituto sunt conceptibiles, nullamque subinde in se quiditatem, aut veritatem quiditatuam habent: aut potest esse earum, quæ etiam per species proprias, atque adeo in se ipsis conceptibiles sunt, propriasque subinde essentias obiectiuas, & veritates quiditatuas habent reuerâ intra statum quiditatum, aut etiam existentialem conditionatum, iuxta doctrinam à nobis traditam, expositamque in Pharo Scient. disp. 10. quæst. 4. & disp.

disp. 11. q. 2. Igitur proposita quæstio de omnibus istis generibus non entium procedit.

Propositio 1.

182 Nulla negatio entis bonitate essentiali, siue transcendentali est bona aut in se absolute, aut sibi respectiue.

Quia nulla negatio entis habet essentiam ullam à parte rei; cum sit à parte rei prorsus nihil. Tamest à nobis ad instar entis concipiatur; veraque realiter dicenda veniat, non quòd per illam sit quidpiam verè in rebus, sed quòd per illam quidpiam in rebus verè non est; prout latius à nobis est expositum, & comprobatum in Pharo Scient. disp. 9. q. 3. Compertum est autem, non posse esse bonum per suam essentiam aut in se absolute, aut sibi respectiue id, quod nullam essentiam habet.

183 Vnde etiam sequitur, nullam negationem entis posse euadere in se absolute bonam aut integraliter, aut accidentaliter per aliquid sibi adiunctum, sibi que bonum respectiue, & formaliter. Quia omnes istæ bonitates supponunt in subiecto essentiam aut integraliter, aut accidentaliter perficiendam; qualem nulla negatio entis habet, vt dictum est.

Propositio 2.

184 Multæ negationes multis entibus aut formaliter, aut causatiue sunt respectiue bonæ suo modo.

Dico suo modo; quia negationes non sunt formaliter bonæ entibus ponendo aliquid in ipsis, sed remouendo; neque sunt bonæ causatiue causando, sed auferendo impedimentum causationis. Hisce autem modis esse cas sæpe sapius entibus bonas, est manifestum. Cum planè constet, esse bonum Beatis carere cruciatibus Damnatorum; esse bonum animalibus carere morbis; esse bonum aquæ carere calore sibi disconueniente; & igni carere frigore pariter dissentaneo sibi, &c. Tum bonum esse cuiuslibet enti quoquo modo intendenti, siue appetenti aliquod bonum, quòd non existat quoduis ens aliud impediturum tale bonum quauis ratione, &c. Et quidem, cum multa positina multis entibus sint respectiue mala, vt ostendimus q. 10. non possunt non eisdem entibus esse bonæ talium positiuorum negationes, siue carentiæ, vt pote positiuis ipsis contradictoriè oppositæ. Quandoquidem vnicuique enti est bonum, imo & debitum contradictorium eius, quòd sibi est malum, iuxta proposit. 4. statutam q. 7.

185 Hinc sequitur primò, multa entia à multis negationibus aliorum entium sibi adiunctis euadere in se absolute bona aut integraliter, aut accidentaliter. Quandoquidem quodlibet ens ab omni eo, quòd sibi respectiue, & formaliter bonum est, bonum in se absolute euadit iuxta proposit. 3. statutam etiam q. 7.

186 Secundò sequitur, solas negationes malorum esse bonas. Quia, quòd non titulo ponendi quidpiam, sed titulo remouendi est bonum, vt tale sit, malum debet esse, quòd remouet. Remotio enim boni, aut etiam adiaphori præcisè qua talis bona non est, vt ex se apparet. Ex quo etiam fit, vt neque possit quidpiam euadere

in se absolute bonum per negationem, nisi ea sit negatio alicuius mali, per quòd, si adesse, euaderet in se absolute malum.

Vnde sequitur tertio, omnem negationem bonam alicui subiecto eo ipso debitam illi esse. Quia malum, quòd contradictoriè remouet ab eodem subiecto, eidemmet est necessariò indebitum iuxta proposit. 5. statutam q. 7. Et omne contradictorium indebiti eo ipso debitum est iuxta definitiones statutas q. 5.

Quarto sequitur, omnem negationem entis secundum se consideratam omni bonitate essentiali non solum positiuà, sed etiam negatiuà seu remotiuà destitutam omnino esse. Primum enim habet, quòd nullam habet essentiam, in qua bonitas positiuà fundetur, iuxta dicta proposit. 1. Secundum verò, quòd nequiquam est remotio alicuius mali essentialis. Quandoquidem omne ens per eam exclusum prorsus est bonum, atque adeò non malum essentialiter, vt contra Manichæos est statutum q. 8. Quorum sententia si vera esset, negationes eorum entium, quæ essent essentialiter mala, essentialiter bonæ remotiue dicendæ essent.

Propositio 3.

Chymæ illæ, quæ solum per species alienas, atque adeò in alieno substituto sunt conceptibiles, nullam bonitatem habent in se aut absolutam, aut respectiuam.

Quia, vt constat ex locis supra citatis Phari, vbi de eis agitur, non solum nullam quiditatem, sed ne veritatem quidem ullam obiectiuam habent in se. Vnde nec bonitatem ullam aliquo modo veram in se habere possunt. Cum sit manifestum, bonitatem aliquo modo veram absque aliqua veritate obiectiuà constare non posse. Quòd adeò certum est, vt negationes ne suo quidem remotiuo modo possent bonæ esse respectiue prout proposit. 2. statuimus, nisi eo suo ipso remotiuo modo essent veræ. Quippe propterèa positiuæ bonæ esse nequeunt iuxta ibi dicta; quia positiuæ non sunt veræ.

Propositio 4.

Chymæ illæ, quæ etiam per species proprias, atque adeò in se ipsis sunt conceptibiles, quemadmodum suas essentias, & passiones, suasque proinde obiectiuas veritates, ita quoque & suas bonitates habent reuerà intra statum quiditatum.

Habere eiusmodi chymæras suas essentias, & passiones, & veritas obiectiuas reuerà intra statum quiditatum, constat ex generali doctrinà traditâ à nobis in Pharo Scient. disp. 10. & 11. Inde autem videret planè sequi, habere quoque intra eundem statum suas bonitates, vt pote quæ sicut essentiarum positiuarum possibilium, ita & impossibilium sunt passiones metaphysicæ proculdubio. Vt enim secundus Deus chymæricus ex suo conceptu obiectiuo, & intra statum quiditatum præcisè verè est omnipotens, sapiens, æternus, immensus, infinitus, &c. ita etiam ex suo ipso conceptu obiectiuo, & intra eundem statum verè est bonus per essentiam tum in se absolute, tum sibi respectiue. Quia quæ in his omnibus con-

concipitur proprio conceptu omnino similis, & æqualis vero nostro Deo. Tametsi, sicut illa omnipotentia, sapientia, æternitas, &c. totiusque Deus ipse secundus quoad existentiam est impossibilis; ita etiam istæ ipsius bonitates quoad existentiam sint impossibiles, quod non interest ad rem. Similiter, sicut creatio impossibilis Angeli oriunda ab homine aliquo ut à causâ adæquatâ ex suo conceptu obiectiuo est accidens, & actio talis hominis, & metaphysicè cum eo connexa, ita etiam ex suo conceptu obiectiuo ipsi homini est respectiue bona tum physicè tum etiam moraliter; quia physicè, & moraliter esset citra omne dubium conueniens tali homini in statu existentia- li pro suo arbitratu creare Angelum ut adæquata causa eius, si id ipsi possibile foret pro tali statu. Ex quo fit, ut iam nunc in statu quiditatiue ex suoque conceptu obiectiuo id ipsum sit tali homini conueniens, atque adeo respectiue bonum tum physicè, tum etiam moralitate. Unde consequenter efficitur iuxta propos. 3. statutam q. 7. ut talis homo prout cum tali creatione coniunctus iam nunc etiam intra statum quiditatiuum absolute in se sit bonus, aut magis bonus tum physicè, tum etiam moraliter. Pariterque de alijs huiusmodi chymæris philosophandum est. Itaque, licet chymæra impossibiles essentialiter absolute, siue prout absolute existentes nequiquam possint esse bonæ aut in se, aut alicui subiecto; eo quod nequiquam possunt existere absolute: hoc tamen non tollit, eas esse tum in se, tum alicui subiecto bonas quiditatiue, siue in suo statu quiditatiuo, prout explicauimus; aut etiam in statu essentiali conditionato quiditatiuo annexo iuxta dicta etiam à nobis locis citatis Phari.

191 Addo, (vti dicebam in simili de possibilitate possibilium q. 8. n. 180.), impossibilitatem impossibilem esse quodammodo bonam actu encibus absolute existentibus quatenus talibus non formali, sed alicuius conducentiæ utilitatis ve bonitate; vel quia essentialis eorum terminat connexiones: vel quia aliquas perfectiones, seu bonitates actuales eorum aliqua ratione constituit, vti constituit impeccabilitatem Christi, & Beatorum, quæ quædam eorum bonitas, siue perfectio est, impossibilitas peccati oriundi aut à voluntate Christi prout vnità hypostatice, aut à voluntate Beatorum prout in statu beatifico. Similiterque venit dicendum de alijs huiusmodi.

192 Verum enim verò, quia potissima rerum bonitas in actuali earum existentia consistit, per quam ceteræ earum bonitates vnâ cum ipsarum essentialibus in statu existentia constituantur, & esse essentialia habent, scire opus est, res omnes purè possibilis, & chymæras impossibiles istâ existentia bonitate destitutas esse, eo ipso, quod actualiter non existunt; cum hoc tamen discrimine, quod res purè possibilis illam habere possunt; chymæra verò impossibiles minimè; eoquod illæ existere actualiter possunt, hæc verò nequaquam.

193 Unde inferitur primò, chymæras impossibiles non esse prudenter appetibiles appetitui desiderij, aut quouis alio intentiuo existentia earum; qualiter appetibiles sunt res purè possibilis. Quia solum potest desiderari, aut quouis alio modo intendi prudenter, quod possibile est: & sola rerum possibilium, non item chymærarum impossibilem existentia est possibilis. Poterunt tamen chymæra impossibiles aliquo genere complacentia non intentiue prudenter appeti, eoque subin-

de appetibiles dicendæ venient propter eas bonitates sumptas præcisè, quas de suo habent intrastatum quiditatiuum, vt explicatum est.

194 Secundò inferitur, tam res purè possibilis quàm chymæras impossibiles à negatione suæ existentia tanquam à negatione potissima bonitatis, atque adeo perfectionis suæ imperfectas posse denominari, imperfectione videlicet negatiua, non positua: eo quod eiusmodi negatio non bonitatis debita, sed bonitatis non debita negatio est. Neque enim rebus, & chymæris non existentibus vllò iure quidpiam deberi potest. Quare neque mala eis dici potest eiusmodi negatio existentia; cum sola negatio bonitatis subiecto debita, quæ imperfectio positua appellatur, non verò item negatio bonitatis non debita mala subiecto ipsi dicatur. Vtrum verò rei existenti corruptio, atque adeo negatio existentia possibilis, aut futura sit mala; & qualiter q. 11. declarabimus.

195 Sed dicit aliquis. Chymæra impossibilis essentialiter est connexa cum negatione suæ existentia. Igitur ipsi est debita talis negatio; & consequenter eidem indebita est ipsa existentia, iuxta doctrinam statutam supra q. 5. atque adeo non bona, sed potius mala; cum omne subiecto indebitum ipsi malum sit iuxta propos. 8. statutam q. 7. Negatio ergo existentia nequit chymæra esse imperfectio; cum non sit negatio alicuius boni, sed alicuius mali eius. Falsumque est insuper, quod paulò ante supposuimus, existentiam scilicet chymæra ipsi chymæra bonam esse. Respondeo, etsi chymæra ex suo conceptu essentiali cum negatione suæ existentia connexa sit; hanc tamen ipsi nequiquam debitam esse, atque adeo neque indebitam existentiam; quia, vt nuper dicebam, rebus, & chymæris non existentibus non potest quidpiam esse debitum, aut indebitum: eo quod, dum existentiam non habent, neque ius aliquod ad quidpiam habere possunt; sicut neque aliquam exigentiam, aut appetitum, vt pote quæ rerum existentiam supponunt, & in eâ fundantur. Unde, quod chymæra sit necessaria negatio existentia, & existentia ipsa impossibilis, non tollit, hæc ex conceptu suo obiectiuo bona illi sit: quandoquidem dato casu, quod chymæra existeret, bonum ipsi citra omne dubium esset existere. Huic autem doctrina non opponitur illa, quam locis citatis dedimus. Nam ibi solum erat sermo de veris debitis, & indebitis: qualia dumtaxat dari possunt respectu subiectorum actu existentium.

196 Pergo ergo, & infero tertio, quemadmodum existentia bonitatem existentia actualis habent, quæ carent non existentia, ita etiam possibilis bonitatem possibilitatis habere, quæ carent impossibilia.

197 Quarto infero, quando concipitur existens actu id, quod actu existens non est, licet ex suo ipso conceptu existentis actu non possit non esse existens actu, atque adeo bonum bonitate existentia intrastatum quiditatiuum iuxta doctrinam vniuersalem de statibus rerum traditam in Pharo Scient. disp. 10. & sæpe tactam supra disp. 1. q. 5. & 7. Illud tamen, vt nequit dici simpliciter existens actu; quia talem existentiam non habet in statu existentia; ita nec dici posse bonum simpliciter bonitate existentia. Sicuti iuxta dicta ibidem quantumuis chymæra concipiatur possibilis, atque adeo bona bonitate possibilitatis, talisque subinde sit ex suo ipso conceptu intrastatum qui-

quiditatum; simpliciter tamen neque est possibilis, nec bona tali bonitate; quia talis non est, qualis, si existeret, sine contradictione existeret.

198 Ex quo infero quinto id, quod concipitur optimum, atque adeo tum possibilitatis, tum existentie actualis bonitatis præditum, quantumvis necessarid, evidentissimèque sit tale ex suo ipso obiectiuo conceptu intra statum quiditatum, fieri tamen posse ut reuera, & simpliciter non sit tale; eo quod illum suum ipsum obiectiuum conceptum, quem verissimè, & apertissime habet in statu quiditatu, in statu existentiæ reuera non habet, aut etiam non potest habere; simpliciterque subinde quid non existens, aut etiam quid non possibile, sed chymericum est.

199 Vnde etiam apparet, quomodo nos ex ipsis terminis neutiquam possimus indicare euidenter, imò ne probabiliter quidem de ente apprehenso à nobis ut optimo, vel carente omni imperfectione, vel tali, quo melius nequeat cogitari, esse illud tale, & consequenter possibile, & necessarid existens reuera, & simpliciter, in statu scilicet existentiæ; quantumvis euidenter possimus, ut verè possumus, indicare de eo, esse illud tale, & ea omnia habere de suo intra statum quiditatum præcisè. De quo plura diximus supra locis citatis contra Recentiores quosdam in hoc (nisi ego fallor) deceptos.

300 Sexto infero, licet negatio existentie non possit rei purè possibili esse bona formaliter; quia non est exclusiua per se & formaliter mali, sed potius boni talis rei; posse tamen esse illi bonam causatiue, quatenus impeditiua alicuius mali, quod talis res subiret, si existeret: ipsique melior, quam existentia opposita, aut absolute bona dicenda veniet, quando defacto maius malum, quam bonum impediuerit tali rei. Quo sensu homini parè possibile, qui de facto damnaretur, si existeret, melius est, non existere, quam existere; siue absolute bonum est non existere, iuxta illud Christi Domini dictum de Iuda Matth. 26. *Bonum erat ei, si natus non fuisset homo ille.*

301 Septimò denique infero, licet chymæz impossibiles præcisè ratione essentia, & aliorum prædicatorum, quæ ex suo conceptu obiectiuo verè habent intra statum quiditatum, verè intra talem statum bonæ sint, uti explicatum est; adeo tamen eiusmodi bonitatem imminui ab imperfectione impossibilitatis, siue impotentia ad existendum eis essentialiter annexa, ut sumptè reduplicatiue prout impossibiles nullius æstimabilitatis, nullisque subinde bonitatis censendæ veniant. Quo sensu accipio eos omnes Auctores, qui communiter omnem illis denegant bonitatem. Etenim, cum imperfectio perfectioni, seu bonitati admixta ipsam imminuat iuxta proposit. 59. statutam q. 7. tam magna potest esse imperfectio, ut bonitatem, cui admiscetur prius absorbeat, ita, ut subiectum aliàs bonum per se præcisè, prout eà imperfectione affectum simpliciter euadat non bonum. Talis autem censenda est imperfectio impossibilitatis, siue impotentia ad existendum, atque adeo necessitatis ad non existendum, quam habent subiecta impossibilia. Quemadmodum tanta potest esse malitia, ut ab illa subiecta aliàs per suam naturam præcisè bona simpliciter euadant mala. Qualis censetur esse malitia Dæmonum iuxta illud Concilij Lateran. in cap. *Firmiter*

de Sum. Trinit. & fide cath. *Diabolus enim, & alij Dæmones à Deo quidem naturè creati sunt boni; sed ipsi per se facti sunt mali.*

QVAESTIO X.

Verum aliqua entia sint mala. Et an omnè malum per solam priuationem boni tantquam per formalem malitiam constituitur. Vel sint aliqua mala in esse talium constituta per quid positium.

Certissimum apud omnes est, non omnia entia mala esse. Cum & ipsi Manichei, qui alia qua entia per suam essentiam mala ponebant, multa alia ponerent bona tum per essentiam, tum ab accidentibus adiunctis. Vei reuera sunt in Mundo, prout constat ex se, & ex dictis q. 8.

Certissimum etiam est, aliqua mala in Mundo esse. Id enim communis omnium sensus, & sermo passim præferunt. In Scripturæque sæpe sæpius supponitur, ac prædicatur. Ecclesiasticus 11. *Bona, & mala, vita & mors, paupertas, & honestas à Deo sunt.* Et cap. 39. *Bona, & mala in hominibus sentabit.* Isaia 5. *Va qui dicitis malum bonum, & bonum malum.* Matth. 6. *Sed libera nos à malo, &c.* Huiusmodi autem mala concretè sumpta esse aliqua realia entia mala denominata non minus est certum. Nam alioquin ea essent nihil; subindeque contra dicta in Mundo non essent. Difficultas ergo, quæ superest examinanda in præsentia est, per quid eiusmodi mala constituantur, in quo ve consistat malitia, à qua eiusmodi entia mala denominentur.

Reiecto iam q. 8. Manichæorum, aliorumque hæreticorum errore, qui, ut vidimus ibi, res quasdam ponebant suã naturã, perque suam essentiam malas. Communissima sententia est, omne omnino malum pro formali, siue malitiam, à qua vnumquodque denominatur malum, neutiquam quid positium, sed puram priuationem debitæ bonitatis esse. Ita sentire videntur communiter Patres, quorum plurimos referunt Scot. disp. 11. Metaph. sect. 1. Vaz. 1. 2. disp. 95. cap. 4. & 11. Valent. tom. 2. disp. 2. q. 13. pun. 5. & disp. 6. q. 1. pun. 1. Perau. tom. 1. Theolog. dogm. lib. 6. cap. 4. & alij. Potissimum verò August. innumeris pene in locis suorum operum disputans contra Manichæos. Atque in eadem sententiã sunt per multi Scholastici cum Magistro in 2. dist. 34. & 35. & cum 8. Th. 1. p. q. 48. & 49. & 1. 2. q. 54. 71. & 72. & lib. 3. contra Gent. cap. 7. 8. & 9. & q. 1. de malo, sæpeque aliàs.

Non desunt tamen multi, & graues Doctores, qui censent, aliqua mala cuiusvis generis non per priuationem bonitatis debitæ, sed per quidpiam positium euadere siue constitui talia. Sic tenent Petr. Hurt. disp. 7. Metaph. sect. 6. Arriag. disp. 7. de Anim. sect. 1. subsect. 1. Ouedo contr. 3. Metaph. pun. 5. Lessi. de Perfect. diuin. lib. 13. cap. 26. & alij. Et agentes speciatim de peccatis commissionis, quæ è genere sunt malorum moralium, ea per quid positium in esse talium constitui, docent Angles in 2. dist. 35. q. 1. cum Scoto, Tartareto, & alijs, Lessi. vbi supra. Ioan. de Roa lib. 2. de Prædest. q. 4. Anton. Perez Certam. 8. Scholast. cap. 1. Caiet. 1. 2. q. 18. art. 5. & quasi, 72. art. 1. Medin. q. 71. art. 6. vbi Zumel disp.